

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 július 28. csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM, 173. SZÁM

Ujabb sikerek

Három héttel ezelőtt, újabb hátrádközött értünk el abban a hatalmas küzdelemben, amelyet első Állami Tervünk teljesítéséért és tulszárnyalásáért vívunk. A második évnegyedet is sikerrel zártuk és ma már mindenütt, az üzemekben, a gyárakban, az irodákban és a mezőkön, az eddiginél is fokozottabb munkalendülettel dolgoznak, hogy teljesítsék a harmadik évnegyed feladatait.

A jó gazda is a gazdasági év végén számat vet elvégzett munkájáról, mérlegeli az elért eredményeket, tervet készít, hogy miként valósíthatja meg az új feladatokat és felszámolhatja a nehézségeket. Így tesz a dolgozók állama is, amikor a széles néptömegek elé tárja annak a hatalmas munkának eredményeit, melyeknek elérésében az összes dolgozóknak részük van.

Ha visszatekintünk a második negyedév eredményeire, örömmel és büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy az előirányzott termelési tervet 74 százalékkal tulszárnyalták. A második negyedév feladatai nagyobbak voltak az első évnegyed feladatainál — állapítja meg a minisztertanács közleménye — a 74 százalékos tulszárnyalás tulajdonképpen nagyobb teljesítményt jelent az előző évnegyedhez képest.

A munkások pártjának irányításával és vezetésével, a szakszervezetek mozgósították a munkásokat és technikusokat, akiknek munkalendülete újításokban, a munkamódszerek tökéletesítésében és egyszerűsítésében és normadöntésekben, különösen pedig a szocialista munkaversenyeknek magasabb színvonalra emelésében nyilvánult meg. A Szovjetunió értékes nyersanyag, gép- és gyári felszerelés támogatása megteremtette azokat a feltételeket, amelyeknek segítségével nagyrészen leküzdhetjük a műszaki nehézségeket. A szocialista munkaversenyek eredményeként számos üzemben már befejezték az Állami Terv előirányzatait és egyes munkacsoportok már 1950-re termelnek. A petrillai „Pauker Anna” tárnában dolgozó Papp Lajos csoportja, a bükösi „Vörös Zászló” papírgyár szivarkapapír osztályának 8. számú gépe mellett dolgozó csoport, a temesvári vasúti főműhelyek II. osztályának dolgozói már befejezték az 1949. évre előirányzatot és a jövő évre dolgoznak. Ezek a csoportok, valamint még számos munkacsoport, példát adott az ország dolgozóinak, hogy leküzdve a nehézségeket, a munka egyszerű meg szervezésével, a holtidő csökkentésével és a fegyelem megszilárdításával jelentős termelési eredményeket lehet elérni.

Az elmúlt évnegyedben a legtöbb iparágban a technika fejlesztése terén komoly sikereket érttek el. Így például, országunkban első esetben golyócsapágyak részére megfelelő minőségű acéltöntöttek. A kőolajiparban is számos sikert értek el.

Ha összehasonlítjuk a második évnegyedben elért termelési eredményeket az első negyedév eredményével, megállapíthatjuk, hogy számos iparágban, amelyekben az első negyedévben nem teljesítették az előirányzatot, ebben a negyedévben sikerült teljesíteni, sőt tulszárnyalni azt. A legjelentő-

Megkezdődtek a falusi szövetkezeti választások

Szocialista munkaversenyekkel készülnek az ország dolgozói augusztus 23 megünneplésére

Felépítik az ország korszerű grafikai ipari központját a „Scanteia-Házat”

BUKAREST (Agerpress) — Országszerte, július 24-én, vasárnap megkezdődött a falusi szövetkezetek vezetőségeinek megválasztása. A szövetkezeti választások alkalmával a dolgozó földműves szövetkezeti tagok elfogadták a fogyasztási szövetkezetek új

alapszabályzatát. Mindenütt igen nagy számban vettek részt a szegény- és középföldművesek a szövetkezeti választásokon. A szövetkezetek vezetőségeibe azokat a szegény- és középföldműveseket választották be, akik becsületesek és dolgozó emberek.

Három élizem szocialista versenyfelhívást intézett augusztus 23 tiszteletére

A câmpinai „Schela Petroliferă”, a fővárosi „Vulcan”, valamint a brassói „Vörös Partizán” élizemek munkásai felhívást intéztek az ország összes gyárainak, üzemneinek, bányáinak, munkatelepeinek, állami gazdaságainak és gépállomásainak munkásaihoz, munkásnőihez, technikusaihoz, mérnökeihez és tisztviselőihez.

A versenyfelhívásban hangsúlyozzák, hogy a tervév második negyedének eredményeiről kiadott minisztertanács közleményt a dolgozók lelkesedéssel fogadták. Az elért eredmények arra ösztönözték, hogy sokszorozzák meg erőfeszítéseiket a termelés terén és hazánk felvirágozására újabb sikereket érjenek el.

A felhívás közli, hogy közeledik augusztus 23-ika, hazánk minden dolgozójának büszke és megbecsült napja. Ez a nap jelenti felszabadulásunkat a német fasiszta imperializmus igrájából, a Sztálin generálisszimusz által vezetett szovjet hadsereg hősi harcá révén.

A történelmi évforduló méltó megünneplésére, a három Vörös Zászlóval kintüntetett üzem munkásai kötelezettséget vállalnak, hogy az előirányzott termelési tervet augusztusban, a szocialista munkaversenyek lendületének fokozásával 8 nappal előbb, vagyis augusztus 23-ára befejezik. Felszólítják az összes dolgozókat, hogy kövessék példájukat és tegyenek tanúbizonyságot ugyanarról a hazafias szellemről.

— Fogadjuk augusztus 23-ika ünnepét új és napszerű termelési sikerekkel! Előre a Román Munkáspárt vezetésével, drága hazánkban a béke és a szocializmus tá-

borának megerősítéséért, amelynek élén a nagy és hatalmas Szovjetunió áll. Eljön a Szovjetunió, a népek felszabadítója és a nemzeti függetlenség védőpajzsa! Eljön drága hazánk, a Román Népköztársaság — szögl a határozat.

VILLAMOSENERGIAÜGYI MINISZTERIUMOT LÉTESÍTETTEK

A Hivatalos Közlöny szombati számában megjelent rendelettör-

vény értelmében, megalakult a villamosítás és elektrotechnikai ipar minisztériuma — röviden, elektromosenergiaügyi minisztérium.

A létesített új minisztérium a kormány irányelvei alapján működik, az Állami Terv keretén belül.

Az elektromosenergiaügyi minisztérium az egész Román Népköztársaság területén megszervezi és irányítja a villamosenergia

termelést, ennek szállítását és elosztását, valamint a villamosági gép- és anyagtermelést. Az újonnan létesített minisztérium feladata helyesen és ésszerűen felhasználni a nemzetgazdaság fejlődésének érdekében, a meglévő és a jövőben építendő villamosüzemeket és elosztó hálózatot. Feladata továbbá az új építkezések és a villanytelepek fejlesztésére irányuló munkák vezetése.

A RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozata a „Scanteia Ház” építésével kapcsolatban

A napokban a RMP Központi Vezetőségének Politikai Irodája a következő határozatot hozta a „Scanteia Ház” grafikai ipari központ építésével kapcsolatban:

Megállapítást nyert az, hogy országunk grafikai ipari üzei nem elegendők és régi felszerelésük van, ezért nem elégségesek a népi tömegek növekvő művelődési és tanulási igényeinek kielégítésére:

abból a célból, hogy a munkások, a dolgozó földművesek és az összes dolgozó rendelkezésére bocsáthassák a pártajtot, növelve a Scanteia és a Román Munkáspárt kiadványainak példányszámát;

abból a célból, hogy a dolgozók rendelkezésére bocsáthassák a szükséges tudományos és technikai forrásmunkákat, hogy tevőlegesen résztvehessenek a szocializmus építésének hatalmas munkájában országunkban;

abból a célból, hogy felsőfokú technikai és politikai felkészültségű kádereket neveljünk a Pártnak és az államnak;

a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének Politikai Irodája elhatározta, a Scanteia Háznak, modern grafikai ipari központnak létesítését.

Ezeknek a feladatoknak megvalósítására a RMP Központi Vezetőségének Politikai Irodája szükségesnek tartja valamennyi párttag mozgósítását, felhívja a munkásoktól és az ország művelődést és haladást szerető lakosságát, hogy vegyenek részt a Scanteia Ház építési munkálataiban.

Egy ilyen központ felállítása ugy vált lehetőséggé, hogy a Szovjetunió ezalkalommal is testvéri segítséget nyújtott, rendelkezésünkre bocsátva a legmodernebb grafikai ipari berendezéseket. Ez a segítség újabb

bizonyítéka annak a gondosságnak, amelyet a szovjet kormány és személyesen Sztálin elvtárs népünk kulturáigényei iránt tanusít.

A Scanteia Ház grafikai ipari központ létesítése lehetővé teszi a Scanteia példányszámának emelését, a pártkiadványok szélesebb körben való terjesztését, az iskolakönyvek szükséges mennyiségben való kiadását, amelyek így eljuthatnak az ország legtávolabbi részeibe, az ifjuság az iskolák és az egyetemek, a technikusok és a széles dolgozó tömegek részére nélkülözhetetlen műszaki munkák kiadását.

A Scanteia Ház felépítése érdekében a RMP Központi Vezetőségének Politikai Irodája elhatározta, hogy a RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának tagjaiból, valamint a Párt élnjáró aktivistáiból egy pártbizottságot alakítanak. A bizottság elnöke Gheorghiu-Dej elvtárs lesz.

sebb ilyen eredmény a mezőgazdasági gépek és szerszámok gyártásában tapasztalható. Az első évnegyedben ugyanis a mezőgazdasági gépek és szerszámok gyártásában csak 95 százalékkal teljesítették az előirányzatot, a második negyedévben már 205 százalékban tulszárnyalták azt. Az elektromos-energia termelésben is teljesítették az előirányzott termelési tervet az elmúlt évnegyedhez viszonyítva, amikor csak 98 százalékos eredményt értek el.

A mezőgazdaság terén is sikerrel künyvelhetjük el a tavaszi mezőgazdasági munkálatok tervének 33 százalékos tulszárnyalását. A gép- és traktorállományok, amelyek hatalmas segítséget nyújtottak a szegény- és középföldműveseknek, 18 százalékkal tulszárnyalták a termelési tervet. Sajnos az állattenyésztés terén még hiányok mutatkoznak, amelyeknek oka a marhavész volt. Az el-

ső évnegyed eredményeit kiértékelő minisztertanács közlemény már rámutatott arra, hogy az állattenyésztés terén a marhavész megelőzésére és leküzdésére fokozódott az állategészségügyi szervek tevékenysége. Az eredmény még nem kielégítő, tehát szükség van egy országos jellegű kampányra, amely végetvet majd a pusztító marhavésznek.

A minisztertanács közleménye megállapítja, hogy a beruházási munkák értéke az első évnegyeddel szemben, majdnem háromszor nagyobbak voltak, a tervet mégis mindössze csak 68.5 százalékban hajtották végre. A beruházások teljesítésének üteme nem kielégítő, mert az építésiügyi minisztérium még mindig nem tudta kellőképpen megszervezni a helyszínen az építkezési munkálatokat. Ezeknek a hiányosságoknak kiküszöbölésére az építésiügyi minisztériumnak a következő évnegy-

dekben meg kell tennie a szükséges intézkedéseket.

A pénzügyminisztérium szervei eredményes munkát végeztek az elmúlt negyedévben, mert a költségvetési jövedelmek előirányzatát 13 százalékkal tulszárnyalták, a kiadásoknál pedig 8.2 százalékos megtakarítást értek el. Az egészséges pénzügyi politikát igazolja az a tény is, hogy a hitel tervét a második évnegyedben kielégítő feltételek között teljesítették.

Társadalmi és művelődési terén a Román Munkáspárt politikai Irodájának határozata nyomán a kormány felfüggesztette az alkalmazottak előlegtartozásának és egyéb adósságainak kifizetését. Ez az intézkedés megkönnyítette a munkások és hivatalnokok helyzetét.

A minisztertanács közleménye megállapítja azt, hogy az elért

eredmények mellett hiányosságok is mutatkoznak, amelyeknek felszámolására törekednek a dolgozók a következő negyedévben.

Az üzemek és gyárak, az irodák és a mezők dolgozóinak erőfeszítése meghozta az eredményt, mert a második negyedévet is sikerrel teljesítették, sőt 74 százalékkal tulszárnyalták az előirányzott termelési tervet. Az ország dolgozó népe nem tűnődik el ezen a sikeren, hanem újult erővel és munkalendülettel dolgozik a harmadik negyedév előirányzatának teljesítéséért, mert tudalában van annak, hogy az Állami Tervnek teljesítésétől és tulszárnyalásától nagymértékben függ az amint Gheorghiu Gheorghiu-Dej mondotta —, hogy egy órával hamarabb teremtsük meg a gazdasági feltételeket a Román Népköztársaságnak átváltoztatására a győzelmes szocializmus országává.

PETŐFI UTJA A SZOVJETUNIÓBAN

PETŐFI Sándorról 1948 január hó 14-én a következőket írta Nikalaj Kokin, a szovjet hadsereg őrnagya, egy szovjet újságban:

„A szovjet nép nagy szeretettel tanulmányozza e kivételesen nagy ember életét és költői hagyatékát. A szovjet haza embereinek kedves Petőfi Sándor és közel áll szívünkhöz azért, mert 100 évvel ezelőtt, amikor a dolgozó ember sorsa a rabság és elnyomás volt és a hozzá hasonló lángoló forradalmárok csak elszigetelten jelentkeztek, Petőfi bátran és szilárdan kiállt az elnyomás ellen... Petőfit tisztelik és szeretik a szovjet emberek, mert életét a dolgozó nép ügyének szentelte és az ország folszabadításáért folytatott harcban esett el.“

A szovjet nép valóban osztatlan lelkesedéssel ünnepelte 1948-ban Petőfi Sándor születésének 125. évfordulóját és ugyanolyan szeretettel vesz részt most azokban az ünnepségekben, melyeket a magyar nép Petőfi halálának századik évfordulója alkalmával országsszerte rendez.

Bár Petőfi alkotásai csak a szovjet rendszer idején válhattak tömegesen az orosz és más szovjet népek közkinccsivé, azok a forradalom előtti orosz irodalom előtt sem voltak ismeretlenek. A Szentpétervárott 1882-ben megjelent „Világirodalom története“ című mű negyedik kötetében már találkozhatunk Petőfi néhány versével, ugyancsak M. O. Csujmina „Költőművek“ című gyűjteményében (Szentpétervár, 1897).

Nikolaj Novics orosz költő és irodalomkutató 1897-ben „Magyar költők“ cím alatt kiadott takaros antológiájában nem kevesebb, mint 35 verssel szerepelteti Petőfit. Jellemző az orosz kritikusknak Petőfi költészetéhez való viszonyára az a tény, hogy a századals füzetben közel ötven oldalt szentel Petőfi verseinek. Meg kell jegyeznünk, hogy a cári kormányzat feltételei között e verseket kizárólag a lírai sorozatból válogathatta Novics, mert hiszen Petőfi forradalmi, lángoló szabadságharcos költészetének ismertetéséről orosz viszonylatokban akkor szó sem lehetett. Novics a könyvben többek között a következő értékelését adja Petőfinek:

„Petőfi az egyetlen magyar költő, aki európai ismeretségre tett szert, bárha ama lírai lángszek közé tartozik, akik mérhetetlenül sokat veszítenek a fordításban. Petőfi minden ízében nemzeti, minden ízében sajátos eredeti és őszinte.“

N. LUNACSARSZKI a szocialista szovjet köztársaság felejtethetetlen emlékü, első közoktatásügyi minisztere (maga is író és költő) volt az első, aki — ha nem is kimerítően — de részletesebben ismertette meg Petőfit az orosz olvasóval. 1925-ben jelentette meg saját fordításában Petőfi Sándor válogatott verseit és tanulmányának heillő előszavában a következő sorokat írja:

„Petőfi Sándor az egész európai költészet egyik legmarkánsabb alakja. Meghalt, mint a mi Lermontovunk, 27 éves korában és a gazdag magyar irodalomban azt a

szerepet játssza, amelyet nálunk Puskin játszott. Kétségtelen, hogy a magyar irodalom élén jár... Petőfit származását illetően nem a nemesi Puskinnal és Lermontovval, hanem a népisorból származó Sevesenkóval hasonlíthatjuk össze, bár Petőfi élete és sorsa hasonlíthatatlanul ragyogóbb ukrán kortársánál. Petőfi kifejezett baloldali forradalmár volt... Erőtéljes antiburzsoá helyet fog-

lalt el (a forradalomban), ugyanolyan „bolsevikije“ volt korának. Igyekezem — írja Lunacsarszkij huszoldalas tanulmánya végén — összehasonlítani Petőfit kora négy legnagyobb európai

költőjével, hogy többé-kevésbbé pontos jellemzését adjam alkotásainak. De semmi sem jellemzőbb, mint saját műveit.“

Lunacsarszkij 32 Petőfi-verseket nyújtott gyűjteményében — sajátos — egytől-egyik német fordítások alapján, tehát tulnyomóan szerelmi lírát és a nagy forradalmi versek közül nála is csak szórványosan találunk egyet-mást. (A Farkasok dala, Kuttyák dala, A gyáva faj, Akasszátok fel a királyokat, A XIX. század költőihöz.)

A Petőfi-irodalom terén fordulatot jelent Leonid Pervomajszkij, a kiváló ukrán költő pompás Petőfi könyve, mely Petőfi 36 fordítását adja. Az ukrán költő érthetően már nem német forrásokra támaszkodva, hanem a Szovjetunióba emigrált magyar írók segítségével ismerkedett meg Petőfivel. Kötete 1938-ban jelent meg s ezzel mintegy bevezette Petőfi Szovjetunióbeli diadalmas útját.

A SZOVJETUNIÓ nagy győzelme lehetett, hogy a széles szovjet tömegek is megismerkedhessenek a szabadság magyar dalnokának egész sor fontos alkotásával. Ebben természetesen döntő érdeme van a szovjet kormány-nak, mely minden erkölcsi és anyagi feltételét biztosította annak, hogy Petőfi tömegkiadásokban kerülhessen a szovjet olvasók milliós tábora elé. Ennek köszönhető, hogy már a második világháború alatt „Tépd le a német zászlót“ cím alatt könyvalakban megjelenhetett Petőfi 19 németel- lenes verse. Ezt követte 1946-ban az „Ogonyok könyvtár“ (19 verses) gyűjteménye százezer példányban, majd 1948-ban a 488 oldalas centenárius „Válogatott Petőfi“ ötvétezer példányban.

Nagy az érdemük Petőfi népszerűsítésének dolgában természetesen a szovjet íróknak, akik példátlan odaadással, a nagy ügy teljes megértésével dolgoztak a magyar nép legragyogóbb költőjének megismertetésében. Sz. Zajackij, A. Lunacsarszkij, B. Rumer (aki Petőfi kedvéért megtanult magyarul) mellett ott találjuk a legjobb szovjet műfordítók egész gárdáját: V. Bugajevszkij, P. Zseleznov, N. Zamahovszkaja, Sz. Levman, Sz. Obradovics, V. Inber, V. Levik, V. Paszternyák, A. Rom, N. Tihonov, A. Martinov, N. Csukovszkij, B. Turganov szovjet költőket. A Petőfi kötetek A. Krasznova és a Moszkvában élő magyar költő, Hidas Antal szerkesztésében jelentek meg.

A SZOVJETUNIÓ óriási olvasó táborra lelkes szeretettel fogadta és fogadja Petőfi műveit. Ennek az orlagadtatásnak a szovjet kritika is visszhangot adott. A Pravda terjedelmes cikkben ismertette Petőfi költői és forradalmi jelentőségét, az irodalmi folyóiratok pedig ismételtlen foglalkoztak vele. Mostanság kerül a szovjet olvasó elé többszázézes példányszámú „János vitéz“ ifjúsági kiadása.

Nem kétséges, hogy rövidesen a többi szovjet nép is kulturkinccsei közé iktathatja a magyar és a világszabadság halhatatlan költőjének műveit.

A szelekről

Jani otthon töltötte szabadságát. A gyári gép mellől hazament a kis kalotaszegi faluba. Napközben öreg apjának segített dolgozni a mezőn, este a domb oldalán épült ház tornácán ültek és beszélgettek. Az öregnek sok kérdése akadt. Jani, aki az üzemben nőtt fel, sok könyvet olvasott és válaszolni tudott apja kérdéseire.

Egyik este a ház mögötti fa alá a fűbe heveredtek le. Az öreg, ahogy hanyatfeküdt, a falevelek között ki-ki bukkanó csillagos eget nézte. Aztán a levelek játéka kaptá meg figyelmét. A szél mozgatta a leveleket. Az öreg azon töprengett, hogy mitől keletkezik a szél.

— Vajjon attól-e — gondolkodott magában — amit a faluban hisznek az emberek? Ott azt beszél-lik, hogy a szelet a Vlegyásán fészkeiő sárkány idézi elő. Amikor a sárkány haragszik, nagyokat fúj dühében, attól van a szél...

Igy gondolkodott az öreg, de nem sokáig tartotta magában a szót. Elmondotta fiának gondolatait.

— Dehogy a sárkány támasztja a szelet — válaszolt nevetve Jani — hiszen sárkány nincsen, csak a tudatlan ember agyában született meg. Figyeljen csak, így keletkezik a szél:

— A levegő láthatatlan és megfoghatatlan anyag. De mégis mindnyáján észleljük a szelet, amely nem más, mint a levegőtömegek mozgása, egyik helyről a másikra való vándorlása. Ha az áramlás gyenge, akkor semmi fontosságot nem tulajdonítunk neki, ha azonban viharra erősödik, akkor fákát csavargat, szénakazlakat seper el, lelépheti a házak tetefjét: károkat okozhat.

— A szél így keletkezik — folytatja Jani, — hogy azokon a helyeken, ahol felmelegedik a levegő, felszáll. A magasba emelkedő meleg levegő helyébe hideg levegő nyomul. Ezt a mozgásba jött levegőt nevezzük szélnek. A szél erőssége attól függ, hogy milyen gyorsan száll fel a meleg levegő és milyen gyorsan jön helyébe a hideg. Ha nagyon gyors ez a mozgás, akkor viharok keletkeznek. A viharokat minden tájon más és más képen nevezik. Az amerikai indiánok Hurrikánnak hívják, a kínaiak Táj-Funnak, az arabok Számmunnak, de a különböző elnevezések egyet jelentenek: viharos forgószél.

— A forgószélek meleg vidékeken keletkeznek, ahol erős a napsütés. Az erős napsütés hamar és nagyon felmelegíti a levegőt, amely aztán felfelé tör. Ez a gyors mozgás idézi elő azt, hogy a felszállt levegő helyébe törő hűvösebb levegő is gyorsan nyomul előre. Mint ahogyan a gyorsan folyó víz örvényleni kezd, ha valami útjába akad, — ugy örvénylik, forog a hatalmas sebességgel haladó szél is. Ezek a légörvények nagy pusztítókat képesek okozni. Házakat emelhetnek a leve-

gőbe, hogy majd kilométerekkel arrébb földhöz vágják őket.

— Ha a homokos sivatagok fölött keletkezett a légörvény, akkor felkapja a homokot s nagyobb távolságra újra leejti. Egész homokhegyeket képes elhordani. Nyen forgószélek Amerikában, Japánban, a Fülöp-szigetek vidékein és a Csendes-óceán partjain keletkeznek. Hatalmas erejük van. Szemtanuk mondják, hogy néhány évvel ezelőtt a délamerikai La Plata város fölött átvonuló forgószél egy egész házsort emelt a levegőbe, majd néhány kilométerrel arrébb ismét lerakta.

— A forgószélek — folytatta Jani — nagy utat tudnak megtenni a szárazföldek és az óceánok felett. Az Egyesült Államok déli vidékein keletkezett forgószélek két nap alatt sok ezer kilométer utat megtéve átszáguldanak az óceán felett. Végig spernek Európa nyugati partjain és a Jeges-tenger felé vonulnak el. Utjuk alatt minden, a földön található könnyebb tárgyat a magasba ragadnak és szállítanak tovább más vidékek felé. Megtörténik, hogy egész sáskarajokat kapnak fel a földről, s ezeket olyan területeken dobják le, ahol soha sem szokott sáskajárás lenni. Ilyenkor „sáskaesőről“ beszélnek az emberek. De magukkal hordozhatnak ezek a szelek gabonát, gyümölcsöket, halakat és sok minden mást is. A bibliai „égi manna“ meséje is ugy keletkezhetett, hogy egy ilyen légörvény letépte a fákról a marnát és a magasba sodorta a gyümölcsöt. Ezt magával vitte, és ledobta a sivatagba, az átvonulók útjába.

— Ugyancsak a légörvénynek tulajdonítható az a jelenség is, amit 1948 április 12-én észleltünk a mi vidékünkön. Egy légörvény felkapta a közeli keleti szteppék homokját és elhozta hozzánk. A levegő tele volt ezekkel a finom, porszerű homokszemekkel. A porfelhő két napig, mint egy sötét felhőként ereszkedett rá vidékeinkre és elhomályosította a napot.

— Négy évvel ezelőtt megtörtént az, hogy egy forgószél Afrika sivatagjaiból vörös homokot hozott a mi vidékünk felé. Ez a homok elkeveredett a magasba lebegő felhőkkel. A hevizással együtt lehullott a földre és vörös színűvé festette a havat. Ez gyakori jelenség. Az emberek „véres hóról“ beszéltek. Egy csomó mende-monda született meg. Persze csak a tudatlan emberek agyában...

Jani elhallgatott. Az öreg nem várta meg, hogy a fiu újra kezdjen beszélni. Közbeszélt:

— Tehát így keletkezik a szél, így keletkezik a „véres hó“, meg a „véres eső.“ Meg így a „sáskaeső“ is. Egyszerű dolog. Most már tudom a magyarázatát annak, amire mi, itt a falun babonával, meg „égi jelenséggel“ magyaráztunk eddig... Híába olvasni kell, hogy az ember mindenre magyarázatot találjon és ne üljön fel a vértasszonyok népbutító meséjének... (Ék.)

MEGJELENT

Tartós békéért népi demokráciáért

14. (41.) száma

A Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának lapja, Bukarest.

Főbb tartalma:

1. Georgi Mihajlovics Dimitrov Emlékezete. A nemzetközi munkásmozgalom vezető-egyenlősége.

2. Georgi Csankov: Népi tanácsok Bulgáriában.

3. Harry Pollit: Anglia a vallság küszöbén.

4. Pero Popivoda: A Tito-klakk kiirtja a kommunistákat Jugoszláviában.

5. Mao-Ce-Tung: A népi demokrácia diktatúrája.

6. Guiseppe Di Vittorio: A szak-szervezeti egységért és a békéért.

7. Jan Marek: Jugoszláv nacionalisták és görög monarchofasizisták szövetsége.

Kapható a Mi Könyvesboltunkban és az Orosz Könyv üzletben, valamint az összes lapelárusító helyeken.

Ara 12 lej.

AZ ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ ÜNNEPI KIADVÁNYAI

PETŐFI SÁNDOR

HALÁLÁNAK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁRA

ASZÓDY JÁNOS:

Petőfi, a népirodalom költője

Petőfi a magyarországi és erdélyi szabadságharcban (román nyelven)

MAROSI PÉTER:

Fényesebb a lánconál a kard

Könyv Petőfi harcos örökségéről

PETŐFI válogatott versek

Kétnyelvű kiadás, Jelebeanu Eugen fordítása

1849—1949

A kínai néphadsereg újabb győzelmei

PEKING. — (Agerpress.) Az „Uj Kína” hírgyűjtemény közli, hogy Fu Feng-Meihien körzetben a legutóbbi offenzíva során a felszabadított népi erők több mint 43.000 ember veszteséget okoztak a Kuomintang csapatainak. Ebből 31.000 fogoly, 9500 halott és sebesült, több mint 3000 pedig a Wo-folyóba fulladt fejezett menekülés közben.

A szákmányolt hadianyag 284 löveg, 149 gépfegyver, 4 légvédelmi ágyú, 196 önműködő fegyver, 8413 puska, stb.

A felszabadított kerületi székhelyek: Padky, Wuhung, Fufeng, Feng, Hsziang, stb.

A Piro tábornok vezénylete alatti népi erők hétfőn délután elérték Korungtowot, mely 10 kilométernyire fekszik Csang-Csától.

Másrészt a népi erők elérték a Hankeu—Kanton vasutvonalat, mintegy 30 kilométernyire Csakecsától és kemény harcot folytatnak az állomásokért. Csiuceu város eleste csak órák kérdése. Ez a város a Nancsang—Csangcsa és Hangkeu—Kanton vasutvonalak kereszteződési pontjánál fekszik, 20 kilométernyire északra Lukowtól.

A harmadik népi hadsereg behatolt Honeihangyore városába, mely 30 kilométernyire van Csang The-től és fontos gőcpont Honan-tartományban.

Világhírű személyiségek fejezik ki együttérzésüket a budapesti Ifjusági Világtalálkozóval kapcsolatban

BUDAPEST. — (Agerpress.) Az Ifjusági Világtalálkozó előkészületei alkalmából a Budapesten tartózkodó Pablo Neruda, a világhírű chilei költő üzenetet intézett a világ ifjuságához.

Neruda rámutat arra, hogy „a kapitalista világ felbomlás küszöbén áll. A kapitalisták terrorhoz, rágalomkhoz, fegyveres erőszakhoz folyamodnak. Ezalatt a Szovjetunió, a népi demokráciák, a demokratikus győztes Kína, napról-napra erősebb bástyává lesznek a békeknek. Az Ifjusági Világtalálkozó tanulmányozni fogja a jövő, a béke védelmének és biztosításának kérdéseit.

ban, melyek a békéért és a népek megértéséért harcolnak. Juttassák kifejezésre békeakarataikat, megmutatva az egész világnak, hogy a népek és az ifjak nem akarnak háborút — hanem harcolni akarnak a nyomor, társadalmi igazságtalanság és ember ember általi kizsákmányolása ellen.”

A budapesti Ifjusági Világtalálkozóra tartó skóciai és angolai „békekaravánok” megérkeztek Calaisbe, ahol a kikötői és környékbeli dolgozók nagy lelkesedéssel fogadták.

A karavánok azután Lens felé vették utjukat, ahol egyesültek a holland és belga ifjuság küldöttségeivel és együtt utaznak tovább.

A szovjet kőolajipari munkások 30 ezer találmányt és újítást javasoltak

MOSZKVA. — (Agerpress.) Elmult évben és az idén szovjet kőolajipari munkások több mint 30 ezer találmányt és munkamódszerbeli újítást javasoltak. Az indítványozók több mint fele egyszerű munkás. Majdnem 22 ezer találmányt be is vezettek, még pedig a kőolajiparban és a munka gépesítésénél.

A társaságiparkos termelés 25 százalékos emelkedést mutat a tavalyi második évnegyedhez viszonyítva.

Az újítások révén mintegy 170 millió rubel megtakarítást értek el.

A turakocsi és tehergépkocsitermelés 1949 második negyedében 123 százalékkal haladta túl az előző év megfelelő időszakának termelését.

Tito és Rankovics a Gestapo és az SS versenytársa

Az amerikai imperialisták új szövetségese, Tito, mindent elkövet, hogy minél előbb megkapja a kért amerikai kölcsönt. A demokratikus görög hadsereg főparancsnoksága jelentette, hogy Kajmakasala térségében a monarcho-fasiszta csapatok jugoszláv engedéllyel átmentek Jugoszlávia területére és onnan háttámadták a demokratikus görög hadsereget. Ezt a hiúszerző ábulást a titoista és monarcho-fasiszta tisztek már korábban előkészítették. Szivélyes tárgyalás folyt közöttük és a titoista klikkek „teljes megértést” tanúsítottak a monarcho-fasiszta tervek iránt.

A Kajmakasala helységben lejátszódott esemény azt mutatja, hogy Tito klikkje elfogadta az amerikai feltételeket. Semilyen demagóg „cáfolat” nem tudja elkendőzni Tito klikkjének kizsákmányoságát, amely jellemző minden árulóra.

A Tájékoztató Iroda lapja a „Tartós Békéért, Népi Demokráciáért” cikket közöl Pero Popivoda tollából, a Tito banda jugoszlávai terrorselekményeiről. A cikk megállapítja, hogy Rankovics terrorja kegyetlenségben a Gestapo és a hitleri megszállók terrorját is túlszárnyalja. Popivoda számos esetet közöl arról, hogy a jugoszláv állambiztonsági hivatal kopói sorra meggyilkolják a kommunistákat Jugoszláviában. A kegyetlen üldözés arra készítette a Jugoszláv Kommunista Párt tisztességes erőit, hogy földalatti szervezeteikbe tömörülve vegyék fel a harcot Titoék ellen. Ez a harc napról-napra fokozódik és nincs már messze az idő, amikor a jugoszláv nép elűzi a trockista áruló Tito-klikket és Jugoszlávia visszatér a Szovjetunió vezetése hatalmas imperialista-ellenes táborba — a békeszerető népek nagy családjába.

A francia dolgozók az Atlanti-Paktum ellen

PÁRIS. — (Agerpress.) A franciaországi dolgozók tovább tiltakoznak az agresszív Északatlanti-paktum jóváhagyása ellen.

A fősiklókat és tudományos intézetek nagyszámú dolgozója üzenetet intéztek a nemzetgyűléshez, a „támadó paktum” elutasítását kérve.

A Szaktanács Páris-környéki üggyelészeti bizottságához és a republikánus ifjusági szövetség Szajna menti szervezeteihez számos vidéki szervezet küldött üzenetet, tiltakozásukat juttatva kifejezésre a paktum ellen.

Átszervezték a műszaki szakmai iskolákat

KOLOZSVAR. — A városi ideiglenes bizottság mellett működő tanügyi és művelődési ügyosztály a közoktatásügyi minisztérium 148.192—1949 számú rendelete értelmében a következő közleményt adta ki:

A régi ipariskolák átszervezése folytán létesített jelenlegi műszaki szakmai iskolák olyan intézmények, amelyek nincsenek megfelelő kapcsolatban a termeléssel és ezért nem képesek kielégítő módon szakképzett kádereket nevelni. A közoktatásügyi minisztérium ezért elhatározta, hogy a tanügyi reform alapján megkezdi ezeknek az iskoláknak az átszervezését.

A kolozsvári műszaki szakmai iskolák átszervezése úgy történik, hogy a magyar tannyelvű műszaki szakmai leányközépfiskola átalakul román és magyar tagozatú nevelőképző iskolává. A magyar tannyelvű műszaki leányiskola tanulói a nevelőképző iskola megfelelő osztályaiba lépnek bizonyos számban, másik részüket pedig átveszi a magyar tannyelvű pedagógiai fiúiskola, amely iskolában egy magyar tannyelvű pedagógiai leányiskolai tagozat létesül.

és nevelő iskolákba vehetők fel. Tovább működik a román tannyelvű szakmai leányközépfiskola, amelynek keretében a magyar tannyelvű műszaki szakmai leányközépfiskola utolsó évfolyama „likvidál”.

A magyar tannyelvű műszaki szakmai fiúközépfiskola (volt gépipari) magyar tannyelvű műszaki fiúipari középfiskolává alakul át, amely első osztállyal kezd meg működését. A II.—IV. év ebben az iskolában mint „likvidáló” osztályok működnek majd újjászervezett tantervvel. Az iskola a régi épületében fog működni (Farkas utca 16), ahol megadják a szükséges felvilágosításokat.

A fenti szakmai középfiskolák

elméleti tantárgyainhoz beosztott tanszemélyzetet a tanulók létszámának megfelelően áthelyezik a pedagógiai nevelőképző és műszaki középfiskolákhoz, szaktárgyaknak megfelelően. Az újjászervezett vagy megszüntetett műszaki szakmai középfiskolákból fennmaradt tanszemélyzetet a tanügyi ügyosztály rendelkezésére áll. A fizetést mindenki továbbra is megkapja addig, míg megérkezik a rendelkezés a háztartási tanárnők és oktatók további alkalmazását illetően.

A zenei, koreográfiai és képzőművészeti iskolák részére olyan elemeket válogatnak ki, akiknek tehetségük van ének, tánc és képzőművészet tanulásához.

Megkezdődött a moldovai gyilkos- és fosztogató-banda bűnügyi főtárgyalása

A Iasi ítéltábla előtt július 25-én, hétfőn reggel, megkezdődött a Moldovai többi községében gyilkoló és fosztogató banda első csoportja bűnperének tárgyalása. Az állati kegyetlenséggel gyilkoló és fosztogató banda tagjainak népi igazságszolgáltatásunk előtt számot kell adnia az elkövetett 35 gyilkosságról, 11 fosztogatás közben elkövetett gyilkossági kísérletről és két fosztogatáson kívül elkövetett gyilkosságról, lakóházak gyújtogatásáról, valamint számos lopás büntetettéről.

Amikor a gyilkosokat bevezették a tárgyalóterembe, a hallgatóság körében jogos felháborodás és utálat volt észlelhető. A banda tagjai között vannak Gogu Vasile korcsmáros, zsírosgazda, valamint Francu Andrei 30 hektár szántóval rendelkező nagygazda is. A vádlottak padján foglal helyet Moise Ion Neagu, aki állati kegyetlenséggel hajtott végre gyilkosságait.

A vádirat szerint, amikor Moldovában pusztító szárazság vonult végig és a szegény, valamint a középföldművesek az éhséggel küzdöttek, a vádlottak padján ülő banditák fegyverrel fosztogattak és rettegésben tartották a falvak békés lakóit. A banda tagjai 4—10-es csoportokba szerveződve éjnek idején, megtámadták a falvak parasztságát, a csőszekkel bementek a házakba és fegyveresen fenyegették a lakosokat, hogy meglevő értékeiket adják át nekik. Nyomukban állati kegyet-

lenséggel meggyilkolt emberi holttestek, vértócsák, asszonyok és gyermekek jajveszékése és megcsontított áldozatok halálhőrgése igazságért kiáltott.

A vádirat szerint Gogu Ibris meggyilkolta a Iasi melletti Mihai C. Vasile nevű lakost, aki gyümölcs-cesel teli székkel haladt az uton. Leányát, Mihai Floricat, a banditák vadállati kegyetlenséggel megtámadták, holttestét pedig az ut árkába dobták. A vádirat állati kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságokat sorol fel, amelyeket a banda tagjai Moldova különböző községeiben követtek el. A banda elvetemült gyilkosainak állati kegyetlenségére jellemző az, hogy a Iasi illetőségű Cracuanu Clara idős asszonyt agyonlőtték, a lábán levő 10 hónapos csecsemőt pedig mint valami rongydarabot, a szobában ide-oda dobálták.

A tárgyalóteremben ott voltak a Iasi üzemek és gyárak munkásai közül azok, akik jól ismerik a banda kegyetlenségét. Kimondhatatlan mértékben tudták uralkodni magukon és magukba fojtani gyűlöletüket azok iránt, akik annyi szenvedést és kényhullást hagytak maguk után.

Népi igazságszolgáltatásunk ebben az esetben is megmutatta, hogy a dolgozók érdekelték a bűnösökkel szembeni igazságtalanság elleni mesterkedésrel.

A TERV HIREI:

PARAJD.

Az IPEIL parajdi egységénél dolgozó munkások a júniusi munkaversenyben az alábbi eredményeket érték el: A fűrészüzemben az egyéni versenyt Cseresznyés Albert nyerte 20 százalékos túltelejesítménnyel. Vállalását minden hiba nélkül hajtotta végre és az üzemanyagban is teljesítette az előírt anyagmegtakarítást. A csoportok versenyében az összes csoportok egyformán napi 50 százalékkal haladták túl a normát.

Az erdőben elért végeredmények a következők: A szénégetők egyéni versenyt id. Ambrus Márton nyerte, aki az előírt havi 50 hl. helyett 996 hl-t termelt. Második lett Hegyi Lázár 983 hl. teljesítménnyel, de 15 százalékkal gyengébb minőséggel.

Az állomány dolgozó munkások is teljesítették vállalt feladataikat és éjszaka is dolgoztak, hogy az üzemet a fekbértől mentesítsék.

TEMESVÁR.

A temesvári Prima Banat-cipőgyár munkásai az Állami Terv második évnegyedét 12 százalékkal túlhaladták. A Román Munkáspárt gyári szervezete, valamint az üzemi bizottság széleskörű felvilágosító és irányító tevékenységének eredményeként a munkások még nagyobb odaadással és lendülettel folytatták a szocialista munkaversenyeket. Crisan Stefan 95, Szabó Viktória 93, Barna János 102, Krajcs Pál 122 százalékkal haladta túl a normáját. Az előtt is alapos és minőségi teljesítményt nyújtottak, de ezzel az eredménnyel az élenjárók közé küzdöttek fel magukat. Fogadalmat tettek a gyár többi dolgozóival együtt, hogy az Állami Terv további előírványainak, a harmadik évnegyed előírványainak teljesítése és túlhaladása érdekében az eddiginél is jobb teljesítményt nyújtanak.

KOLOZSVAR.

A „Victoria”-szövetkezet konfekciós üzletében eddig a nagyváradi és szatmári üzemekben készült árut árusították. Ma már a „Victoria” saját műhelyében készíti el a ruhákat, melyek átlag 20 százalékkal olcsóbbak az eddigiekéknél. Hogyan vált ez lehetségessé? Ugy, hogy az üzem dolgozói jól szervezték meg a munkát, munkaversenyyel javítják napról-napra a munkateljesítményeket és emelik a termelékenységüket, s gondot fordítanak a lakosságokra. A férfiruha-osztály 4. a francia szabászat 6,8, míg a férfi fehérnemű-osztály 3,4 százalékos megtakarítást ért el.

Az Állami Terv előírta feladatát küldölemben is sikerrel érték el. A férfiruha-osztály 750 francia szabászat 200, a férfi fehérnemű-osztály 125 százalékkal teljesítette a második évnegyedét.

Az újonnan létesített iskolák sajátos jellege miatt az átalakuló iskolák tanulói csak a pedagógiai

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi

előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625

Három lépés távolság...

Azt mondják: „Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet”. Vajon a valóságban is így van ez? A régi közmondás mintha kissé sántitana, mert a virágok szeretetéből még korántsem fakadnak emberi jótulajdonságok. Sőt a virágok nagy „szeretete” néha lopásra készteti a „jó embereket”. Legalább is erre utal több, „virágot szerető” egyén esete.

Történt ugyanis, hogy a Donáth-uti virágoskertes házak lakói panasszal fordultak szerkesztőségünkhöz. Ismeretlen tettesek csupán a virágok nagy „szeretetéül” áthatva, néhány szál virágért, még a kapuzárakat is feltörték egyik éjszaka. De nemcsak a kerteket, hanem a város parkjait és a temetőket is szívesen meglátogatják egy-egy szál virágért „virágbarátok”.

A virágok sorsa azonos. A „jó emberek” vendéglőről-vendéglőre járva értékesítik az illatos rózsákat és biborvörös szekfűket. Tették tehát: lopás, eladási szándékkal.

A tények merőben megcáfolják a közmondást. Szükségesnek vélnék ezért, hogy a városi ideiglenes bizottság lépjen fel erélyesebben a „virágkedvelőkkel” szemben. Alkalomadtán egy-egy példás büntetés megszüntetné a virágok ilyenirányú szeretetét. Ugy gondoljuk, hogy a virágok őrzését is meg lehetne szervezni. Fokozottabban kellene ellenőrizni a vendéglői és a piaci virágárusokat.

A „virágkedvelőknek” csak annyit: a virágokat a kerítésen kívül három lépés távolságról szeressék. A természet oly sokszínű és illatos ajándéka nem egyeseknek, hanem mindenki számára teremt.

Akkor a régi közmondás helytálló marad: „Aki a virágot három lépés távolságról szereti, az rossz ember nem lehet”.

(k-f-).

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK

JULIUS 27-ÉN, SZERDÁN:

2. számú állami gyógyszertár (volt Apostol), Dózsa-utca 37. szám, 5. számú állami gyógyszertár (volt Kohn), Szabadság-tér 10. szám, 11. számú állami gyógyszertár (volt László), Cipariu-utca 3. szám (Tanitók Háza mögött), 13. számú állami gyógyszertár (volt Amirás), Danton-utca 1. szám. (Rákóczi negyed.)

A KOLOZSMEGYEI MILICIA közli, hogy július 20-án egy piros-színű, kötőfék nélküli lovat találtak. A lo igazoltt tulajdonosa bővebb felvilágosítást a megyei milícia 64. számú szobájában kaphat.

CSÖKKENTETTEK NEGYVEN-ÖT SZÁZALEKKAL a denaturált szesz árát. Az Állami Szeszjövődék vezérigazgatóságának közleménye értelmében, a 86 fokos denaturált szesz áráról literenként 90 lejről 50 lejre szállították le, ami 45 százalékos csökkentésnek felel meg.

UJABB VÁLTOZTATÁSOKAT TETT az angol-holland bizottság a nyugat-német határon. Berlińi jelentés szerint néhány községet Hollandiához csatoltak.

EBBEN AZ ÉVBEN az észt szovjet köztársaság földműveseinek 75 százaléka már kolhozokban dolgozik. A földművesek már befejezték az aratást és betakarították a kolhoz első termését. A termés jelentősen több, mint a magángazdaságokban volt.

Tovább tart a meleg

Európa legnagyobb részén csendes, derült, meleg időjárás uralkodik.

Erdélyben 25-28 fokig emelkedett a hőmérséklet.

Kolozsváron este 9 órakor 17 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 765 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS CSÜTÖRTÖK DÉLIG:

Mérsékelt légáramlás, napos idő, déli, délutáni gomolyfelhőképződés, egy-két helyen az északi hegyvidéken lehet kisebb záporosó, zivatar. A hőmérséklet 30 fokra, nyugaton fölébe emelkedik.

TÁVOLABBI KILÁTÁSOK: Egy-két nap múlva északon meleg átmenetileg mérséklődik átvonuló záporosó, zivatar, a

A NAPOKBAN JELENT MEG Tblisziben Petőfi Sándor válogatott verseinek gruz nyelvű fordítása. Tblisziben egybként Petőfi halála átvordulójának nagyszabású megünneplésére készülnek.

SZÖRNYŰ TRAGÉDIA ALDOZATA lett Bécsben Eisenmann József nevű költőnőcs, aki sokszor főnyilvánosság előtt, negyven méter magaságban 22 milliméter vastagságú drótkötelen „végsétál” 16 éves leányával. A költőnőcs a cél előtt pár méterrel elvesztette egyensúlyát és leányával együtt leesett a drótról. Mindketten súlyosnetháltak.

A LENGYEL KIKÖTŐK FORGALMA az utóbbi években jelentősen megnövekedett. Ebben az évben a három lengyel kikötő elérte a három előtti színvonalat. Kedvezően alakul a külfölddel lebonyolított forgalom is

* HALÁSZOK FIGYELEM! Az „Aurora” Sporthorgász Egyesületnek a kedvezőtlen időjárás miatt július 24-ről elmaradt halász-kirándulását és horgász-versenyét július 31-én, vasárnap tartják meg Bonchidán. Halpaprikás és hongászverseny. Részletes felvilágosítás az egyesületben, Popov, Fürdő-utca 16 szám alatt.

BAREL FRANCIA KOMMUNISTA KÉPVISELŐ tiltakozott az ellen, hogy a francia rádió külföldi adásaiban állandóan gyalazza a népi demokráciákat és követelte ennek megszüntetését.

UJ CSEPPKÖBARLANGOT FEDEZTEK FEL Szlovákiában. A harmancekei cseppköbarlang eddig feltáratlan 30 méteres üregje, mely a barlang főhajója alatt terül el, tele van szebnél-szebb cseppkődszettel.

MEGISMÉTLI NAGYSIKERŰ ELŐADÁSÁT a kolozsvári Állami Magyar Opera műszaki személyzetének kulturesoportja július 30-án, szombaton este fél 9 órakor. Tomcsa Sándor: „Jubélum” című színmű előadásán kívül a műsorklasszikus népi balett-táncok, szavaltatók és énekzámok egészítik ki. Olcsó helyárak — 20 és 30 lej — az Opera pénztáránál kapható.

RÖVIDESEN UTJÁRA INDUL egyik magyarországi vasuti főmühelyből a világ legmodernebb villany mozdonya, a Ganz-Kandó típusu magyar mozdony. A mozdonyt Kandó Kálmán tervezte eredetileg. Az új mozdony 3200 lóerős és súlya 85 tonna, óránkénti sebessége pedig 120 km. A mozdony iránt külföldön igen nagy az érdeklődés.

Hogyan fizetik a temetési segélyt az elhunyt nyugdíjasok után?

KOLOZSVÁR. — A Hivatalos Lap 1949 február 21-i 43. számában megjelent 142 számú minisztertanácsi rendelet értelmében — mint ismeretes — az 1949 január 1-ike után elhunyt nyugdíjasok után az elhalálozás követő hónap végével a nyugdíjosultság megszűnik. A fenti számú minisztertanácsi rendelet végrehajtására kiadott és 1949 május 23-án kelt 16.241 számú munka- és népjólétiügyi miniszteri körrendelet értelmében, az elhalálozás napját követő hónapban az elhunyt nyugdíjas után legfeljebb 4000 lej nyugdíjat fizetnek, amely kiutalása az a személy veheti fel, aki hitelt érdemlő módon igazolja azt, hogy a temetési költségeket viselte.

A temetési segély kiutalása a következő szabályok szerint történik:

1. A volt Általános Nyugdíjpénztárhoz tartozó elhunyt nyugdíjasok hozzátartozói a temetési

segély kifizetése iránti kéréshez kötelesek csatolni az elhunyt nyugdíjas nyugdíjkegyességkijelentését, valamint halotti anyakönyvi kivonatát.

2. Azoknak az elhunyt nyugdíjasoknak hozzátartozói, akik a társadalombiztosító és az államvasutak munkapénztárhoz tartoztak, nyugdíjaikat pedig csekk útján kapták kézhez, a temetési segély kifizetési iránti kéréshez kötelesek csatolni az elhunyt nyugdíjas halotti anyakönyvi kivonatát, nyugdíjkegyességkijelentését és a halál beállta hónapjában vagy ennek hiányában az előző hónapban kézhezkapott nyugdíj csekkszelvényét. Abban az esetben, ha a hozzátartozók nem tudják csatolni a csekkszelvényt, az ideiglenes bizottság mellett működő munka- és népjólétiügyi ügyosztály a kérést összes mellékleteivel együtt felterjeszti a minisztérium nyugdíjigazgatóságának.

3. Az egyéb köz- vagy magán-nyugdíjpénztárhoz tartozó elhunyt nyugdíjasok leszármazottjai, akiknek nyugdíját a fentiekől eltérő módozatok szerint fizették ki, a temetési segély iránti kéréshez kötelesek csatolni a nyugdíjas halotti anyakönyvi kivonatát, a nyugdíjigazgatóságát megállapító okmányt és az intézmény által kiállított igazolványt annak megállapítására, hogy az elhunyt nyugdíjas a halál beállta pillanatában nyugdíjosult volt.

4. Azok a magánszemélyek, rokonok vagy jóbarátok, akik temetési segély kiutalását kérik, a fenti 1., 2. és 3. pontokban felsorolt okmányokon kívül, a kiutalás iránti kéréshez kötelesek szabályosan felbélyegzett költség-számlákat benyújtani, amelyből kitéjnek, hogy valóban viselték a temetéssel járó kiadásokat.

Világosság sport

Kolozsvár teniszcsapata 14:3 arányban győzött Nagyvárad válogatottja ellen

NAGYVÁRAD — A Szövetségi Kupáért Kolozsvár teniszcsapata 14:3 arányban győzött a nagyvárad kerület válogatottja ellen, melynek színeiben több vidéki játékos is szerepelt Nagyváradról és Nagykárolyból. A két napig tartó versenyen a legnagyobb sikert az ifjúsági párosban Lőrincz, a Dermata versenyzője érte el. Lőrincz, aki a Herbák János-gyár egyik osztályában mint tanuló dolgozik, igen komoly tehetségnek ígérkezik.

Feltűnő volt, hogy Kolozsvár, melynek színeit a Dermata és a KESE játékosai állították össze, minden versenyszámban több játékost is tudott szerepeltetni, de ugyanakkor a nagyvárad kerület, amelyhez Nagyvárad, Szatmár és Nagykároly is tartozik, a női ifjúsági számokban nem tudott versenyzőt kiállítani és ezért kénytelen volt az ifjúsági női egyes s az ifjúsági vegyespáros számot feladni. Ez nagy szégyen a nagyvárad kerületre nézve, hogy nem törődnek eléggé az utánpótlással, amikor erre a Román Munkáspárt Határozata után minden egyesületnek és minden város alkerületének és sportszervezetének meg van adva a lehetősége.

Kolozsvár csapata egybként három szám kivételével fölényesen nyerte meg az egyes játszmákat, melynek eredményei a következők:

Férfi egyes: Pusztay—Petrovics 6:2, 7:5. Tanasescu—Balla 6:2, 6:2. Dolha—Fröhlich 6:2, 6:3. Grigercsik—Pál 6:2, 6:3.

Női egyes: Benedek—Liszka 6:3, 0:6, 6:3. Majorné Koltai—Pusztayné 3:6, 9:7, 6:3.

Férfi páros: Pusztay, Tanasescu—Petrovics, Balla 6:4, 5:7, 6:3.

Radó, Grigercsik—Páll, Fröhlich 3:6, 6:0, 6:2.

Vegyespáros: Pusztay, Pusztayné—Páll, Majorné 6:4, 6:1. Tanasescu, Benedek—Fröhlich, Liszka 6:3, 9:7.

Női páros: Liszka, Pállné—Wellmann, Benedek 5:7, 6:1, 6:4.

Ifjúsági fiú-egyes: Ferencz—

Lőrincz 6:3, 6:2. Szilassi—Nagy 6:1, 6:1.

Ifjúsági fiú-páros: Lőrincz, Tamás—Ferencz, Nagy 7:5, 4:6, 6:3.

Gyermek-fiúverseny: Faur—Weisz 4:6, 6:1, 6:2.

A nagyvárad kerület Majorné, Ferencz és a női párosban Liszka, Pállné révén érte el három győzelmet.

Kolozs megye ifjai szerepeltek a legjobban az Ifjumunkás Kupa-versenyek tartományi döntőin

MAROSVÁSÁRHELY. — Az Ifjumunkás Kupa versenyek utolsó előtti fordulóját, a Tartományi döntőket tegnapelőtti rendezték meg az ország négy városában. Marosvásárhelyen Erdély északi és keleti megyéi indultak küzdelembe. A versenyeket hatalmas záporosó zavarta meg, melynek következtében a felázott, mély, sőt a második napon bokáig érő sáros talajon küzdöttek meg ifjumunkásaink a bukaresti döntőbe való jutásért.

A tartományi döntőkön a legjobban Kolozs megye szerepelt. Atlétikában 366, női kézilabdában 75, férfi kézilabdában 50, férfi

röplabdában 60, női tornában 50 pontot, összesen 501 pontot szereveve szerezték meg az elsőséget. A 66 kolozsmegyei versenyző teljesítményét hatalmas ezüst kupával jutalmazta a rendezőség. Második helyen Csik megye végzett 411 ponttal. A további sorrend a következő: 3. Szilágys megye 344 pont, 4. Nagyvárad 344 pont, 5. Maros 250 pont, 6. Szatmár 104 pont, 7. Szamos 85 pont, 8. Beszterce-Naszód 54 pont, 9. Udvarhely 25 pont.

A munkásifjak végig sportszerű keretek között vívták meg küzdelmeiket, mely a népi tömegsport újabb diadala volt.

Az ország négy városában szerepeltek a Dermata sportolói

KOLOZSVÁR. — A Herbák János-művek sportosztálya nagy műsort állított össze az egyes szakosztályai számára, melyet az elmúlt vasárnap meg is valósítottak.

A Dermata labdarugócsapata Tordán vendégszerepelt, ahol a Sticla gyűjtését 2:0 (2:0) arányban győzte le.

Birkózói Nagyszobában tartottak bemutatót és a Spartak gyűjtését 5:1 arányban verték.

Ökölvívói Brăilában mérkőztek meg az IC Brăila együttesével. A visszavágó jellegű mérkőzést a brăilaiak bírói segédlettel 10:8 arányban nyerték meg. A Dermata ökölvívói győzelmet érdemelték volna. Két mérkőzésen fordított ítéletet hozott a pontozás.

A Dermata tekecsapata a marosvásárhelyi Bolyai Egyetem csapatát látta vendégül és azt 1080:1055 arányban legyőzte.

KAPÁSBÓL...

RNK—BULGÁRIA NEMZETKÖZI BIRKÓZÓ MÉRKŐZÉS lesz vasárnap Jasiban. A RNK válogatottját a legjobb lugosi, teraszvári, nagyvárad, bukaresti, aradi, resicai versenyzők képviselik. Feltűnő, hogy a Dermata, amely az országos birkózó bajnokságok küzdelmeiben minden mérkőzésen szép sikerrel szerepelt, egyetlen versenyzője sem került be a válogatott körébe.

* VÁROSOK KÖZÖTTI ÖKÖLVÍVÓ MÉRKŐZÉS kezdődik meg augusztus első felében, amelynél 15 város csapata mérkőzik meg egymással. A küzdelmek három hónapig tartanak.

Kolozsvár uszói fölényes győzelmeit érték el a bukaresti „Három kerület” versenyén

BUKAREST. — Az obori strandon nagy érdeklődés mellett rendezték meg a Temesvár—Kolozsvár és Bukarest kerületek uszóversenyét, amelyet a kolozsvári uszók nyertek meg 142 ponttal. Második Temesvár 111, harmadik Bukarest 65 ponttal.

A kétnapos uszóversenyen a kolozsvári versenyzők szép sikerrel szerepeltek. A 100 m. ifjúsági női mellúszásban Orosz Kató 1:40 mp., a 200 m. női senior mellúszásban pedig 3:30.6 mp-es idővel győzött. A 100 m. férfi hátúszást Aranyossy 1:19 mp., a 100 m. ifjúsági fiú mellúszást Mager 1:24.6 mp., a 100 m. női ifjúsági hátúszást pedig a Ko-

lozsvári Theiss 1:41.4 mp-es országos rekorddal nyerte meg.

A váltóúszásban a kolozsvári uszók ugyancsak több győzelmet értek el. A 3x100 m. ifjúsági női vegyes váltóban a Theiss, Orosz, Muresan összeállítású csapat 5:02.4 mp., a 3x100 m. férfi vegyes váltóban pedig az Aranyossy, Mager, Ulcu összeállítású csapat 3:49.6 mp-es kerületi rekorddal győzött.

A vízilabdamerkőzéseken a temesváriak bizonyultak jobbnak. Az ILSA csapat 7:0 (2:0) arányban győzött Erdély válogatottja ellen, Temesvár ifjúsági csapata pedig 3:2 (2:1) arányban győzött Kolozsvár ifjúsága ellen.

Györgyfalva dolgozó népe leleplezi ellenségeit

Fény derült a kulákokkal összejátszó Orosz Lajos volt községi bíró sötét üzelmeire

GYÖRGYFALVA. — (Levelezőnkől.) Becsületes, szorgalmas ember volt a múltban Orosz Lajos. Kevés földje mellett két mesterség biztosította megélhetését. Nyáron kőműveskedett, télen földművestársai szakadozott csizmáit foltozta. Sokat dolgozott, de keveset keresett. A sok munka után alig tudott megélni, pedig jól beosztotta az utolsó lejt is.

A felszabadulás után Orosz Lajos is megszabadult nagy nyomorúságától. Györgyfalva dolgozó földművesei a község bírójává választották meg. Egy ideig a dolgozók legnagyobb megelégedésére működött, de aztán a kulákok befolyása alá került és a dolgozók ellen fordult.

A község vezetőségében lévő kulákok a maguk céljaira használták fel Orosz Lajost, aki megtévedt és a kizsákmányolók pártjára állt. Szemlélatomást gazdagodott. Minden építési munkát ő végzett el, persze csak azokat, ahol busás hasznot lehetett húzni.

szerekalákába dolgoztatta meg földjeit. A földművesek annyira félték tőle, hogy hivatal is mentek dolgozni, csak hogy békében maradjanak. Nem volt egyetlen olyan felvilágosult ember sem, aki még a kezdet kezdetén leleplezte volna. Az iskola földjét is ingyen használta Orosz Lajos, azt is megdolgozták neki a szegényparaszatok. Nagy földéhsége annyira terjedt, hogy a csendőrség tulajdonát képező szántót, amit Bodor János világtalan hadirokkant bérrel, elvette tőle és felébe sógorának, Oltán Györgynek adta ki, akinek már egyébként is három különféle hivatalt juttatott a faluban.

HOVA TŰNT A KULTURHAZ DESZKÁJA?

A bikaistállót, mint kőműves ő építette fel. Az anyagösszehordásnál csak a nagygazdáknak fizette ki a fuvarát, a szegényeket ingyen kötelezte munkára. A kulturház építésénél is visszaéléseket köve-

tett el. 45.000 lej munkaköltséget számolt el. A kerítés elkészítése még harmadába se került ennek az összegnek, mert önkéntes munkával végezték el a dolgozó földművesek. A kulturház részére beszerzett padlódeszkát az ő embere őrizte. A deszkát eltűnt és senki sem firtatta, hogy hova, mert mindannyian félték Orosztól.

A szövetkezetnek is ő volt az elnöke. Rokoni és kulák barátai között osztotta szét az árut. Azok között, akiket becsempészt a szövetkezet vezetőségébe és a fizetett szövetkezeti állásokba.

Nem régen, — a dolgozó földművesek között végzett felvilágosító munka nyomán — leváltották tisztségéről Orosz Lajost. A györgyfalvi dolgozó földművesek sem türik, hogy kulákok élőködjenek nyakukon. Az új vezetőség megválasztására most került sor és olyanokat fognak megválasztani, akik Györgyfalva dolgozó népének érdekeit képviselik.

Hogyan történik a gazdaságok középjövedelmének megállapítása?

Az új földadói törvény felszámolta az elmult rendszerek igazságtalan adópolitikáját, amely a szegény- és középföldművesekre méltánytalanul súlyos adóterheket rótt és a parasztgazdaságok jövedelme utáni adót a tényleges helyzetnek megfelelően állapítja meg.

A Hivatalos Közlöny 1949 július hó 14-i 45. számában megjelent a földadóról szóló 18. számú törvény, teljesen új alapokra helyezi a parasztgazdaságok adózási rendszerét. Az új törvény rendelkezéseinek megfelelően, országsszerte megkezdődtek a földadói kivétési munkálatok, ezért szükségesnek tartjuk, hogy földműves olvasóinkkal ismertessük az új földadói törvény rendelkezéseit, hogy teljesen tisztában legyenek jogaikkal és kötelezettségeikkel.

MI A KÖZÉPJÖVEDELEM?

A földadói kivételése a gazdaság középjövedelme alapján történik. A középjövedelmet az illető földterület fajtája és jövedelmezőségének foka szerint állapítják meg. Ennek meg-

felelben, figyelembe veszik azt, hogy a megadóztatásra kerülő földdarabon július 1-én mit termesztettek. Erre azért van szükség, mert más az adója a buza földnek, a gyümölcsösnek és megint más adót vetnek ki a kaszáló vagy a rizsültetvény után. A gazdaság középjövedelme azonban a föld minősége szerint is változik. A föld ugyanis kevesebbet terem hegyes vidéken, mint a termékeny folyóvízgyepekben vagy a síkságon. A föld minősége szerint a megyéket — mint ismeretes — a Hivatalos Közlöny 1949 július 16-i 46. számában megjelent 725. számú minisztertanácsi rendelet öt csoportba sorolja. A megye beosztásában az első csoportba a legtermékenyebb megye, Temes-Torontól tartozik, az utolsókba pedig a legtermékletlenebb megyék. Mivel pedig egy-egy megye területén belül is helyenként nagy az eltérés a föld termőképessége között, a törvény 7. szakasza értelmében a megye területén belül járásokra, a járásokon belül pedig községekre a megyei, illetve járási ideiglenes bizottságok a törvényhez csatolt táblázat szerint 20 százalékkal kisebb vagy nagyobb középjövedelmet állapíthatnak meg.

A gazdaság középjövedelmét a földadói törvény 5. szakaszához csatolt táblázat szerint állapítják meg, tehát nem adják össze a gazdaság összes jövedelmét és elosztják a jövedelmi források számával, hanem egyszerűen leolvassák a törvényhez csatolt táblázatból. Így tehát a táblázatból mindenki pontosan megállapíthatja középjövedelmét.

Egy másik jellegzetessége az új földadói törvénynek az, hogy a középjövedelem után kivetett adó az illető gazdaság földterületének kiterjedése szerint változik. Az a gazdaság, amelynek évi jövedelme nem haladja meg a 12.000 lejt, teljes adómentességet élvez. Ez azt jelenti, hogy ha a hektárkönti és az állatok után kiszámított középjövedelem nem több mint 12.000 lej, az illető parasztgazdaság nem fizet semmiféle adót. Amint növekedik az adóköteles jövedelem, úgy növekedik a földadói is. Ez a rendelkezés arányos adóterhet jelent, mivel a két-három hektár rossz földdel rendelkező szegényföldműves nem fizet semmiféle adót, vagy legalább is igen alacsony adót fizet ahhoz a gazdasághoz képest, amelyhez 10—12 hektár föld tartozik, vagy tegyük fel, szőlője, gyümölcsöse vagy veteményeskertje is van.

Napközi otthont létesítettek Mérán

A RDNSz mérái szervezete napközi otthont létesített, ahol a mezőn dolgozók gyermekei egész nap felügyelet alatt vannak és megfelelő gondozásban részesülnek.

A mérái RDNSz szervezete gyűlést rendezett a gyerek otthon támogatására. A falu dolgozói odaadón támogatták az akciót. Középpénzt is ezen kívül nagy mennyiségű liszt, burgonyát, zöldséget, tojást és tejte gyűjtöttek. A Magyar Népi Szövetség közreműködésével másnap este rendeztek, melynek tiszta jövedelmét a napközi otthon javára adták. A zenészek ingyen muzsikáltak. A napközi otthon felállítására újabb bizonyítéka annak, hogy a mérái dolgozó földművesek ántudatra ébredtek.

Szervezzük meg helyesen a cséplést!

A gabonaművelés egyik legfontosabb és ugyanakkor talán a legnehezebb művelete a cséplés megszervezése. Egész évi munkánk eredménye függ a csépléstől. A szántás, vetés, növényápolás és aratás tulajdonképpen eredményét a cséplésnél tudjuk lemérni és pontosan számbavenni.

A helytelenül megszervezett cséplés azonban sokszor igen nagy magvesztéssel jár, ami károsan befolyásolja a gazda egész csztendei tevékenységét. A cséplésnél tönkrement vagy elkalódott magvesztés nemcsak a gazdának vesztesége, hanem az egész országnak és az egész dolgozó népnek is.

A cséplés helyes megszervezése éppen úgy érdeke a gazdának, tekintet nélkül a gazdaság terjedelmére, legyen az párholdas magángazdaság vagy többezer holdas állami gazdaság, mint az egész közösségnek.

Nemzetgyűlésünk elnöki tanácsa a cséplés helyes megszervezését a néptanácsok hatáskörébe utalta. Mindegyik néptanács a helyi körülmények figyelembe vételével azt a szervezési módot fogja alkalmazni, ami az adottságok szerint a legalkalmasabb.

Jelen cikk tehát nem hivatalos rendelkezés magyarázata, hanem a tanácsadás keretén belül igyekszünk felhívni a dolgozó parasztság, a néptanácsok, valamint az állami gazdaságok figyelmét a cséplés megszervezésének leghelyesebb módjaira.

A gyakorlat azt mutatja, hogy amikor valamely falu gabonatermését csépljük, akkor semmi esetben sem jó, ha az egyes gazdaságok udvaraiban történik a cséplés, egyrészt a cséplőgépek gyakori helyváltoztatása sok értékes munkaidő veszteséggel jár, azonkívül a szűk udvarokban való cséplés tűzveszélyes is.

Az idén, amikor a gabona elkésve érik és a cséplés ideje erősen megrövidült, valamint az egyes gazdaságok nem képesek úgy behordani a gabonát, hogy a sort be lehessen tartani, a községi szférában történő cséplés szükséges.

A szférában történő cséplésnek nagy előnye, hogy a gépek nem kell gyakran helyet változtatni, így a cséplést álló motorral is lehet végezni, ami a traktorokat felszabadítja és lehetővé teszi az elengedhetetlen tarlóhántás elvégzését.

A szférát úgy kell elhelyezni, hogy lehetőleg száraz és szélvédett helyen legyen, figyelmet kell szentelnünk az uralkodó szél irányának, hogy az nehegy a szférától a falu felé fújjon.

A szférában lévő cséplést kétféleképpen lehet megszervezni: mégpedig kazalból és kocsirol. A kocsirol való cséplés gyorsabb, kevesebb idővesztéssel jár, ha — elegendő kocsik áll rendelkezésre. Ezért ezt kisgazdaságokban csak úgy lehet megszervezni, ha a dolgozó parasztság összeáll és közös erővel együtt hordja be a gabonát.

Ha a közös teherhordás nem lehetséges, akkor a kazalról való cséplést ajánljuk.

Amennyiben kazalról történik a cséplés, ügyelni kell arra, hogy a kazlak szépen sorjában legyenek és nem egymásmellett, hanem 20—30 méter távolságban egymástól.

A községi szférái bizottságáról külön kell gondoskodni, nehogy gonosz kezek vagy vigyázatlanság következtében a termés tűz martalékává váljék.

Az állami, vagy kollektív gazdaságok szféráit kint a mezőn is elhelyezhetik. Ezekben a gazdaságokban ügyelni kell arra, hogy a munkaerő racionális (ésszerű) felhasználása miatt a szférák sohasem legyenek messzebb, mint 2 kilométer a termelési helytől. Az állami vagy kollektív gazdaságok, amennyiben igaczejük megengedi, kocsirol is cséplhetnek. A kocsirol való csépléskor azonban mindig kell „állásról” gondoskodni, hogy amennyiben a kocsik valamely okból kinaragálnak, a cséplés tevékenysége ne akadjon fel.

Különös gondot kell fordítanunk a cséplőgépek beállítására, nehogy a szemet törje, vagy a szemek egy része bentmaradjon a szalmában, illetve a pelyvában.

A cséplés legelőkeltebben az arató-cséplőgépekkel (kombájn) történik. Az arató-cséplőgépek hatalmas idő, gabona és munkaerő megtakarítást jelent. Amennyiben eléggé erős traktor huzza a kombájnt, akkor tarlóhántó ekét is csatlakoztathatunk utána. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a szemvesztés lényegesen kevesebb. Egy hektárra átlag 160—180 kgr. búzával több a termés, ha az arató-cséplőgéppel csépljük. Pedig a szemvesztés már lényegesen csökkent az aratógéppel való aratás esetében a kézi kaszával szemben.

Az arató-cséplőgépeket azonban csak nagyban gazdálkodásnál, a gabona termelő állami vagy kollektív gazdaságokban lehet használni. Kis parcellákon lévő egyéni gazdaságokban nem használható.

Nehézítárnunk most kezdte meg az arató-cséplőgépek gyártását, ipari munkásságunk nyomán igyekszünk megsegíteni a szegényebb dolgozó parasztságot.

KÖNIG MIKLÓS

Üsérkedő asszonyokat zárt ki sorából a RDNSz

KOLOZSVAR — Beszámoltunk arról, hogy a RDNSz falusi szervezetei a nemrég lezajlott választások során eltávolították a demokratikus nőszervezet sorából mindazokat a nőket, akik akadályozták a munkát, összejátszóztak a kuláksággal vagy marok is kulákszármazásnak voltak. A tisztogatásnál sor került azonban olyan asszonyok leleplezésére és eltávolítására is, akik politikai és gazdasági téren is a dolgozó földművesek ellenségeinek mutatkoztak. Egy példát el távolították a RDNSz

sorából Nimác Veronika kianyírasi feketéző földművesasszonyt, aki pálinkával üzérkedett. A mások becsapásából akart meg gazdagodni.

A választások során még egy feketéző földművesasszony kizárására került sor. Így Egernesen leleplezték Pójar Annát, aki kegyeret és lisztet árult feketén és ezzel nagy jövedelmre tett szert. Leleplezésükre, akárcsak Pécsa Nimác Veronika, ő maga tiltakozott a legjobban, s úgy tett, mintha nem értette volna meg, miről is van szó! Azt ha meg-

tatta, hogy ő „becsületes” asszony, lám, eljárt a gyűlésekre is. De aztán megmagyarázták neki, hogy a demokrácia, a szocializmus építése, a kizsákmányolók elleni harc nem fér össze az ő „üzleti szellemével”, a mások kizsákmányolásával.

A RDNSz alapos tisztogatást végzett a választások során. És ebben öröködik, hogy so osztllyellenség, sem pedig kizsákmányoló, haszonleső elem, no juthasson be többé sorába.

LOPTA A DOLOGOZÓK VAGYONÁT

Négy évig volt bíró a faluban, basáskodott a dolgozók fölött. Minden dolgozó félt tőle, s akkor örültek, ha nem látták. Ha valaki szólni mert gazemberségei ellen, azt a csendőrkkel fenyegette meg. Orosz Lajos intézte a gabonabegyűjtést és ő kezelte a raktárt is. Önkényesen gyűjtötte be a gabonát. A beszállított felelegről nem adott nyugtát a földműveseknek, de a pénzt sem ota meg a mai napig sem. Így Bándi Mártonnak és Bodor Jánosnak, akiknek tisztja családja van, még a mai napig sem fizette ki az elmult évi gabona árát. Az elmult napokban derült csak ki, hogy az elmult őszön Varga Istvánnal 5 zsák búzát vitetett haza saját magfárbába: lopta a dolgozók vagyonát.

Az egykori Orosz Lajos dolgozó földművesből néhány év alatt kulák lett. Mergazdta dolgozó testvéreit és kulák barátait a cimboráit. Tőlük tanulta a népeellenes módszereket. Orosz Lajos kény-

Hírek Máramarosból

(Tudósítónktól.) — A Magyar Népi Szövetség máramarogyai szervezeteinek kultúracsoportja sikerrel szerepelt Kistécsőn. A színjátszó csoport a „Legénykérő” című egyfelvonásos színdarabot adta elő, majd a kultúracsoport tagjai Petőfi és Puskin verseket szavaltak.

A község dolgozó földművesei örömmel fogadták a kultúracsoportot, és kérték, hogy jöjjenek el más-kor is.

Borsabányán bevezették a villanyvilágítást. Az oszlopok elhelyezését az „Acex” üzem dolgozói önkéntes munkával végezték el. Borsabánya főterén július 15-én gyulltak ki először a villanylámpák, a lakosság nagy öröme és megelégedésére.

Új állami üzlet nyílt Máramaros-szigeten, a mozi épületével szemben. Az üzletben kész férfi és női ruhák kaphatók pontra és szabadon. A jóminőségű anyagokból készült öltönyök a város szabószövetkezetében készülnek.

Harmanc hallgatóval nyitották meg július 22-én Máramaros-szigeten a Magyar Népi Szövetség esti tanfolyamát. A tanfolyamon, ahol a hallgatók politikai és ideológiai tudásukat bővíthetik, 23 munkás, 4 iparos és 3 értelmiségi vesz részt.

Az esti tanfolyam 7 héttig tart. Hetenként 2—2 órát tanultak a hallgatók, majd szemináriumszerűen dolgozzák fel a tanultakat.

ATZBERGER Mária

Igy üdülnék a dolgozók a tengerparton

Lszül Vasile Roaita-ból

VASILE ROAITA. — (Tudósítónk írja). Élénk, vidám, zajos hangulat jellemzi ezt a pompás tengerparti városkát. A dolgozók nagy tömege pihen a jól végzett munka egész évi fáradságait. Élénk és vidám Vasile Roaita, de ez a jókedv nem hasonlít a régi

carmen-sylvai tivornyázásokhoz, féktelenségekhez. Csoportokban érkeznek a munkások az ország minden sarkából. Egy-egy csoport tizenöt-husznapiig élvez a tengert, a napot, a gondtalan pihenést.

Zeneszó mellett

érkeznek a vonatok. Az állomástól pár percrenyire a fürdőbizzóság működik. Minden érkező azonnal megkapja a beosztását, ahol lakni fog, megkapja tizenöt napra előre az étkezéjegyét és egy beosztott fiút, aki a villához vezeti. Három laknak egy-egy ragyo-

gón tiszta szobában. Külön említést érdemel a közösségi szellem azonnali kifejlődése. Népköztársaságunk különböző sarkából érkezett dolgozók találkoznak itt össze. Mindent megtárgyalnak, megvitatnak. Reggel már fél hat órakor

szines a tengerpart

A napsugarak áldásos hatását mindnyájan élvezik. Különösen a déli órákban zsúfolt a part, amikor alig lehet fekvőhelyet találni. Minden most érkező orvosi vizsgálaton esik át és szakorvostól tud-

ja meg, meddig tartózkodhat a napon, meleg vagy hideg iszapfürdőre van szüksége. Az orvosi vizsgálat a lehető leggondosabb és természetesen díjtalan.

az étkezést

Reggelre nagycsésze kávé, három szelet kenyér 50—100 gramm vajjal. Ebédre minden alkalommal három fogást találnak. Leves, főzelék és hus, tészta. Vacsoránk két fogásból áll. Gyorsan, pontosan és a lehető legtisztábban folyik a kiszolgálás. Az étkezés cso-

portok szerint történik, nincs toladás, mindenkinek meg van a helye.

ESTE TERZENE, SZABADTÉRI SZÍNHÁZ,

mozi és kulturműsor gondoskodik a nyaraló dolgozók szórakozásá-

ról. A gyárak kulturesoportjai élménynyújtó műsorokkal szórakoztatják társaikat. Nagyszerű könyvtár, olvasóterem, játéktér, klubok várják napozás, fürdés után a közönséget. A hadsereg zenekarai késő estig térzenét adnak.

És ez a pihenő, gondtalan tömeg érzi, tudja, hogy megvalósultak az alkotmányba foglalt szavak: „minden dolgozónak joga van a munkához és a pihenéshez.” És Vasile Roaita, ahol a multban a pénzmágnások szórták összeharcsolt millióikat, most azok vannak, akik egy munkában eltöltött év után valóban megérdemlik a pihenést.

Jellemző az alábbi kis eset. Egyik asztaltársam a következő szavakkal fordult hozzám: „Tudjátok, én már csak attól félek, nehogy elkényeskedjünk ebben a nagy gondosságban, szeretetben!”

Ettől ne félj munkástestvérem! Amikor ezt megjegyezted, egyben elárultad azt is, hogy minden gondolatod otthon van, a gyárban, a mezőn, az íróasztal mellett. S a pihenés után még nagyobb lendülettel, még nagyobb igyekezettel fogsz dolgozni, hogy biztosíthasd mindnyájunk számára az örök békét, a szebb, gondtalan jövő korszakát.

SINKA ZOLTÁN

Elveszett okmányok Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

Urmatoarele acte personale au ere la Bir. Pop. Nr. 5657—1945, fost pierdute si posesorii lor le eliberat de Militia Satumare. Tkv declara nule de drept in mainile 2 Lakatos Maria, Satumare, Str. Arany János Nr. 23, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. 16266 oricui s'ar afla: —1946, eliberat de Militia Satu-

1. Tóth Carol, Satumare, Str. Bialik Nr. 15, Buletinul de inscriere. Tkv.

CAPITOL-MOZGÓ

bemutatja a

RIGOLETTO

cimű filmet, Victor Hugo regénye nyomán

Főszereplők: Michel Simon, Rossano Brazzi, Maria Mercader

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ

Masaryk (volt Papp-utca) 51. szám. Telefon: 23-05.

szerdától, július 27-től augusztus 2-ig bemutatja a „Leninfilm” nagyszerű alkotását:

AZ ÉG FELE

cimű filmet. Vidám és dallamos jelenetekkel tarkított történetek a levegő hőseinek és három megrögzött agglegénynek változatos életéből. Előadások kezdete: 4, 6, 8-kor. Vasárnap d. e. 11-kor matiné.

ADÁS-VÉTEL

JÓ ÁLLAPOTBAN levő rádió lemezelejátszóval keres megvételre a Magyar Művészeti Intézet. Ajánlatokat kérjük az Intézethez, Motilor 5. sz. alá. 5203

ELADÓ 500 tojás keltetőgép. Dunautca 31. Kelemen. 5213

SÜRGŐSEN eladó: egy jókarban levő négyhengeres Steyer motor, egy jókarban levő speciál centrifugális mézpreselőgép. Baltii 11. 5220

JÓKARBAN levő modern gyerek sportkocsi sürgősen eladó. Gruia-utca 2. szám. 5214

ELADÓ egy tizenkétszemélyes Rosenthal porcelán ebédlőszerviz, üvegszerviz és képek. Vörösmarty-ut 50. 4—6-ig. 5205

ELADÓ hálószoba, jégszekrény, Philips rádió. Horea 37, Bodega. 5217

KOMBINÁLT szekrények, konyhaberendezések, szalon és egyéb butorak eladók. Butorasztalos, Kossuth Lajos-utca 32. 5223

RÓKAMIE kétszemélyes, modern, egyajtós jégszekrény sürgősen eladók. Zápolya-utca 49. Ortopéd-kórház után. 5224

KERESEK kifogástalan állapotban modern sport gyermekkocsit. A. Puskin 6. Farkas Bodega. 5222

ELADÓ rózsaszín brokátpaplan, dupla ágyterítő, hatszemélyes alpaka evőeszköz, hatszemélyes Rosenthal ebédlőszerviz és fekete férfiruha. Józsa Béla-utca 20. 5229

ELADÓ két modern furniros ágy és éjjeli szekrény. Cim a Slovánál.

ELADÓ íróasztal, irodai börgarnitúra, 2 fotel, kis asztal, új férfi feltöltő. Vörösmarty-ut 50. 4—6-ig. Tkv

KERESEK megvételre jó állapotban levő gyermekkocsit. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Gyermekkocsi” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 5218

ELADÓ íróasztal, börgarnitúra, két fotel, kis asztal, új férfi feltöltő. Vörösmarty-u. 50. 4—6-ig. Tkv

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legtöbb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej, Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

INGATLAN-LAKAS

MAROSUJVARI kertés családi házamat elcserélném ráfizetéssel Kolozsvárral. Budai Nagy Antalcában ultramodern kertés családi ház eladó. „Vulcan”, Molotov 24. 5209

ELADÓ sürgősen belvárosi kertés három szoba, konyha, fürdőszobás házastelek 250.000 lejért „Terno”, Kádár-utca 2. 5223

GYÜMÖLCSÖST keresek Kolozsvár határában megvásárlásra. Ajánlatokat „Jófelkvetés” jellegre a kiadóba. 5226

NÉGYHETI nyaralásra keresek szoba-konyha használattal, kerttel. Donát, Rákóczi-ut környékén. Dr. Stern, Eötvös 14. 5215

RPR

Corpul Portareilor Tribunalului Cluj Dosar Nr. 449—1949.

PUBLICATIUNE DE VANZARE

In ziua de 1 August 1949, ora 10, dimineata se vinde la licitatie publica in Cluj, Str. Molotov Nr. 5, un pian, un radio, doua costum de haine, cuverturi, fotolii, scaune, un buiet si alte obiecte casnice.

L. S.

Porterul Sef: (ss) Ioan Campeanu

RPR

Judecatoria Urbana Populara Cluj Dosar Nr. 2321—1949.

CITATIE

Nr.2321 din 27 Iunie 1949.

Domnul Mchész Iuliu, fost domiciliat in Cluj, Str. Armata Rosie Nr. 11, este citat la acasta instanta, camera Nr. 5, pentru ziua de 1 August 1949, ora 8 dimineata in calitate de parat in procesul de divort.

In caz de neprezentare judecata sa van face in lipsa.

L. S.

Judecator: p. Grefier: (ss) Perju. (ss) Pardy Ileana

KULÖNFELEK

FOTO TONI művészi és igazolvány fényképeket készít. Dózsa György 16. 5223

ELVESZTETTEM iratimat és 11 ezer lej készpénzt. Megtalálóját tartom meg a pénznek felét és adja vissza okmányaimat. Horincariu Augustin, Anotole France 47. Tkv

MOZIK MÜSORA:

CAPITOL. Rigoletto. Előadások kezdete 5, 7, 9.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: Nyári szünet. Nincs előadás.

MUNKÁS-MOZGÓ: Nyári szünet, nincs előadás.

POPULAR: Egy talpalatnyi föld. Kezdetek 5.30, 7.30, 9.30.

UJ IDÖK: 14. számú Szovjet Hirdetés. — Arhangelskoe, utazás a Szovjetunióban. 3. számú Szovjet sport. A lélegzés. Ismeretterjesztő orvosi film. Ifjúsági ünnepek. A sertések gondozása.

URANIA: Egy talpalatnyi föld. Kezdetek 5, 7, 9.

VÖRÖS CSILLAG: „Az ég felé”. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné.

HETI LOTO

A július 25-iki Loto húzáson huszan nyertek és így az e heti 618.600 lejes prémium közöttük kerül kiosztásra. Minden nyertő egyenként 30.930 lej kap kézhez.

Nyerő számok: 19, 50, 58, 75, 27, 90, 38.

Kik nyertek?

Buletinszám:	Játékkombináció:
Soria M. 622.780	58, 19, 75
629.058	19, 90, 27
631.888	19, 50, 90
661.285	19, 27, 38
665.428	19, 27, 75
669.560	90, 50, 19
669.561	90, 50, 19
669.957	50, 27, 58
671.820	19, 27, 50
681.191	27, 58, 19
684.051	50, 75, 38
684.377	50, 75, 90
684.707	19, 90, 27
Seria O. 766.024	19, 58, 75
Soria P. 73.399	75, 19, 38
82.410	38, 90, 19
84.564	19, 27, 38
86.822	19, 27, 50
90.296	75, 19, 50
90.655	19, 27, 75

Az URANIA és POPULAR mozgók

bemutatják mától

Egy talpalatnyi föld

cimű magyar filmet

Főszerepben:

Mészáros Ági, Szlites Ádám, Maklár Zoltán, Lehotay Árpád
Az előadások pontos kezdete: URANIA: 5, 7, 9 órakor
POPULAR: 5.30, 7.30, 9.30 órakor

A Herbák János-Művek, Kolozsvár

keres telvételre

varrónőket és szabókat

Az érdeklődők jelentkezzenek az igazgatósági épület 7-es számú szobájában